

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันอังคารที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561

คอลัมน์รักษ์เกษตร : เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชอย่างถูกวิธี

คำถาม ผมพบปัญหาการเก็บเมล็ดพันธุ์พืชแล้วขึ้นรา เสียหายหมด เพราะไม่ขึ้น ขอทราบความรู้ควรปฏิบัติในเรื่องนี้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

สถาพร งามอาจลธิธิกุล,อ.เมือง จ.ชุมพร

คำตอบ

เมล็ดพันธุ์ จะมีอัตราการงอกและอายุการเก็บแตกต่างกันไป จะมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีผลต่ออายุการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ ดังนั้นวิธีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์จึงสำคัญมาก ที่จะทำให้มีอายุการเก็บของเมล็ดได้นาน และสามารถคงความงอกและความแข็งแรงไว้ได้นานด้วย ปัจจัยที่ทำให้เมล็ดพันธุ์มีอายุการเก็บรักษาได้นาน ได้แก่

- 1.ชนิดของพืช โดยธรรมชาติแล้ว เมล็ดพันธุ์พืชบางชนิดเก็บได้นาน แต่บางชนิดเก็บไม่นาน หรืออายุการเก็บรักษาสั้น เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าว เก็บรักษาได้ง่ายกว่าเมล็ดพันธุ์ถั่วต่างๆ เป็นต้น
- 2.พันธุ์ ในพืชชนิดเดียวกันนั้น เมล็ดพันธุ์พืชบางพันธุ์ เก็บรักษาได้นานกว่าพันธุ์อื่น เช่น เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.4 เก็บรักษาได้นานกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60 เป็นต้น
- 3.ระดับความเสื่อม เมล็ดพันธุ์สามารถเสื่อมคุณภาพได้เร็วหรือช้า ขึ้นอยู่กับสาเหตุต่างๆ เช่น เก็บเกี่ยวล่าช้า ได้รับความกระทบกระเทือนจากการเก็บเกี่ยวหรือนวด ถูกฝนหรือเปียกน้ำค้าง จะเก็บรักษาได้น้อยกว่า เมล็ดพันธุ์ชนิดเดียวกันที่ยังสมบูรณ์แข็งแรงกว่า
- 4.ความชื้นของเมล็ด เมล็ดพันธุ์ที่มีความชื้นต่ำ จะเก็บรักษาได้นานกว่าเมล็ดพันธุ์ชนิดเดียวกัน และคุณภาพระดับเดียวกันที่มีความชื้นสูงกว่า
- 5.ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศในโรงเก็บ หรือมวลไอน้ำในอากาศรอบๆ เมล็ดพันธุ์ ถ้าความชื้นสัมพัทธ์ต่ำ จะสามารถเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ได้นานกว่าสภาพที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูง
- 6.อุณหภูมิของอากาศในโรงเก็บ หรือบรรยากาศรอบๆ เมล็ดพันธุ์ เช่น ถ้าเก็บไว้ในที่ที่มีอุณหภูมิต่ำ ก็จะสามารถเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ได้นานกว่าที่ที่มีอุณหภูมิสูง

การเก็บและการดูแลรักษาเมล็ดพันธุ์พืช มีหลายวิธี เกษตรกรอาจจะนำไปดัดแปลงพัฒนาเพื่อให้เข้ากับความต้องการใช้งานจริงของตน ดังนี้

- 1.แบบเปิด เป็นวิธีที่ไม่สามารถควบคุมความชื้นและอุณหภูมิของบริเวณที่เก็บเมล็ดพันธุ์ได้ ความมีชีวิตของเมล็ด จึงผันแปรไปตามสภาพอากาศ ถ้าอยู่ในสภาพความชื้นสูง จะทำให้ความชื้นในเมล็ดสูงด้วย
- 2.แบบควบคุมความชื้นในเมล็ด โดยเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท เช่น ซองพลาสติก ครอบง
- 3.แบบปรับสภาพให้เย็นและแห้ง วิธีนี้เหมาะกับการเก็บรักษาเมล็ดพืชหลายชนิด เช่น ผัก ไม้ดอก ธัญพืช ควรรักษาระดับความชื้นในเมล็ด 3-8% และเก็บในอุณหภูมิ 1-5 องศาเซลเซียส
- 4.แบบเย็นและชื้น เหมาะกับการเก็บรักษาเมล็ดพืชที่มีอายุสั้นหลายชนิดที่ไม่ชอบสภาพแห้ง
- 5.แบบอุ่นและชื้น เหมาะกับการเก็บรักษาเมล็ดพืชเมืองร้อนหลายชนิด เช่น ลำไย เงาะ มังคุด มะม่วง ทุเรียน โกโก้ เพราะเป็นเมล็ดพืชที่มีอายุสั้น

การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ที่ดี เพื่อให้คงความงอกและความแข็งแรงได้ ควรปฏิบัติดังนี้ คือ ให้เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชไว้ในเขตที่มีอากาศแห้ง ให้เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชไว้ในโรงเก็บที่ควบคุมอุณหภูมิให้ต่ำอยู่เสมอ เก็บรักษาไว้ในโรงเก็บที่ควบคุมความชื้นสัมพัทธ์ให้ต่ำ เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืช โดยการบรรจุในภาชนะที่ปิดได้สนิท และสามารถป้องกันการรั่วไหลของอากาศได้ เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชในภาชนะปิดสนิท จะทำให้เก็บรักษาได้นาน เพราะความชื้นของเมล็ดพันธุ์จะไม่สูงขึ้น หรือไม่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของอากาศ แต่จะยังคงมีความชื้นต่ำตลอดไป ซึ่งทำให้เมล็ดพันธุ์ตายช้า และไม่ควรถูกเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ในตู้เย็น เนื่องจากในตู้เย็นมีความชื้นสัมพัทธ์สูง เมล็ดพันธุ์ก็จะดูดความชื้น และมีความชื้นสูงตามไปด้วย เมื่อนำเมล็ดพันธุ์ดังกล่าวออกจากตู้เย็น จะเกิดการเสื่อมอย่างรวดเร็ว นะครับ

นาย รัตวิ

นาแปลงใหญ่'ต้นรายได้ชาวนาพุ่ง สศก.เปิดผลสำรวจเพิ่มขึ้นกว่าไร่ละ 500 บ. แถมต้นทุนลดวูบ

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า สศก. ได้ติดตามประเมินผลโครงการนาแปลงใหญ่ ตามหลักเกณฑ์ใหม่ปี 2560 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มบริหารจัดการเมล็ดพันธุ์รวมกัน ผลิตข้าวคุณภาพได้มาตรฐานข้าวไทย ลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต ภายใต้การบูรณาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปี 2560 มีพื้นที่ที่สามารถดำเนินการในระบบนาแปลงใหญ่หลักเกณฑ์ใหม่ ปี 2560 รวม 51 จังหวัด จำนวน 747 แปลง พื้นที่ 752,659 ไร่ เกษตรกร 55,087 ราย โดย สศก. ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งประธานกลุ่ม และผู้จัดการแปลง ใน 15 จังหวัด จำนวน 585 ตัวอย่าง ช่วงปลายเดือนธันวาคม 2560 พบว่า

กระทรวงเกษตรฯ โดยกรมการข้าว ได้ให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่ เกษตรกรกลุ่มนาแปลงใหญ่ที่เป็นสมาชิกไปใช้และบริหารจัดการร่วมกัน ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว กระจายบรรจุภัณฑ์ เครื่องหยอดข้าวแห้งดีดรถไถเดินตามชนิดใบผ่านร่อง เครื่องหยอดข้าวแห้งดีดรถแทรกเตอร์เครื่องหยอดข้าวรุ่นดัดแปลงสำหรับนาน้ำตม เครื่องคัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งมีการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ และการผลิตข้าวคุณภาพดี (GAP) ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

ด้านค่าใช้จ่าย เกษตรกร ร้อยละ 84 สามารถลดค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิตในการทำนา โดยลดลง 512 บาทต่อไร่ หรือลดลงร้อยละ 15 ค่าใช้จ่าย 3,359 บาทต่อไร่ ในปี 2559/60 ลดเหลือ 2,847 บาทต่อไร่ ในปี 2560/61 ซึ่งค่าใช้จ่ายที่ลดลงส่วนใหญ่เป็นค่าพันธุ์ ปุ๋ยเคมี และการใช้สารเคมีน้อยลง

ด้านผลผลิต เกษตรกรร้อยละ 78 มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นประมาณ 12 กิโลกรัมต่อไร่ หรือร้อยละ 2 ผลผลิตประมาณ 631 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2559/60 เพิ่มขึ้นเป็น 643 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2560/61 ขณะเดียวกันผลผลิตที่ได้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นด้วย โดยเกษตรกรร้อยละ 53 ผลิตข้าวได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ จะเดินหน้านำสนับสนุนให้เกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ได้สนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม เพื่อทำข้อตกลงซื้อขายกับเอกชน (MOU) จำนวน 221 แปลง ส่งผลให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตสูงกว่าราคาในท้องตลาดประมาณ 100-200 บาทต่อตัน

ด้านผลตอบแทนสุทธิ เกษตรกรมีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้นประมาณ 533 บาทต่อไร่ หรือร้อยละ 35.89 ผลตอบแทนสุทธิ 1,485 บาทต่อไร่ ในปี 2559/60 เพิ่มขึ้นเป็น 2,018 บาทต่อไร่ ในปี 2560/61 และจากการสนับสนุนปัจจัยและเทคโนโลยีมาใช้ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 73 มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ มีการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ มาปรับใช้ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร และสามารถสร้างความสามัคคีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มมาแปลงใหญ่ได้เป็นอย่างดี

สำหรับการดำเนินการในปี 2561 กระทรวงเกษตรฯ จะดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ มีรายได้ที่มั่นคง ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต บูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้มีการเชื่อมโยงโดยใช้ตลาดนำการผลิต ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มแปลงใหญ่มีการบริหารจัดการด้วยเกษตรกรเอง สามารถเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรได้ในระยะต่อไป และเป็นกลุ่มมาแปลงใหญ่ที่ยั่งยืนในระยะยาว

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันอังคารที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561

จีดีพีไทยปี 60 โตแค่ 3.9% ส่งออกปีนี้สดใส “พาณิชย์” ตั้งเป้าดันสุดลิ้ม 8%

“สศช.” แลลงจีดีพีไตรมาส 4 ปี 60 ขยายตัว 4% ส่งผลให้ทั้งปี 60 ขยายตัว 3.9% โยนบาปโตต่ำเพราะน้ำท่วม ถ้าไม่มีน้ำท่วมทะเล 4% แน่ ส่วนปีนี้คงคาดการณ์ขยายตัว 3.6-4.6% หรือเฉลี่ย 4.1% หลังเศรษฐกิจโลกหนุน ขณะที่ “พาณิชย์” ตั้งเป้าหมายมูลค่าส่งออกไทยปีนี้โต 8% มูลค่า 2.55 แสนล้านเหรียญฯ

นายปรเมธี วิมลศิริ เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เปิดเผยว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) ของไทยไตรมาส 4 ปี 60 ขยายตัว 4% ส่งผลให้จีดีพีทั้งปี 60 ขยายตัว 3.9% หลังจากไตรมาสแรกขยายตัว 3.4%, ไตรมาส 2 ขยายตัว 3.9% และไตรมาส 3 ขยายตัว 4.3% ส่วนปี 61 คาดขยายตัว 3.6-4.6% หรือเฉลี่ย 4.1% สำหรับปัจจัยที่ส่งผลให้จีดีพีไตรมาส 4 ขยายตัวได้ 4% มาจากการส่งออกที่ขยายตัว 11.6% รวมทั้งปี 60 ขยายตัว 9.7% สูงสุดรอบ 6 ปี และปี 61 คาดขยายตัว 6.8%, การบริโภคภาคเอกชนขยายตัว 3.5% รวมทั้งปี 60 ขยายตัว 3.2%

ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมขยายตัว 3% อัตราการใช้กำลังการผลิต 60.8% รวมทั้งปี 60 การผลิตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 2.5% อัตราการใช้กำลังการผลิต 61% ส่วนสาขาโรงแรมและภัตตาคารขยายตัว 15.3% รายได้จากการท่องเที่ยวรวม 729,000 ล้านบาท แยกเป็นจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 494,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 23.2% และจากนักท่องเที่ยวไทย 235,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3.1% รวมทั้งปี 60 การผลิตสาขาโรงแรมและภัตตาคาร ขยายตัว 8.5% รายรับรวมจากการท่องเที่ยว 2.754 ล้านล้านบาท

สำหรับภาคการลงทุนขยายตัว 0.3% โดยการลงทุนภาคเอกชนขยายตัว 2.4% แต่การลงทุนภาครัฐ ลดลง 6% เพราะอุทกภัยและการปรับตัวหลังประกาศใช้ พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างฉบับใหม่ ส่งผลให้ทั้งปี 60 การลงทุนโดยรวมขยายตัว 0.9% แยกเป็นภาคเอกชนขยายตัว 1.7% และภาครัฐลดลง 1.2% ส่วนภาคเกษตร ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรลดลง 1.3% เพราะฝนตกชุก อุทกภัย และสภาพอากาศที่ไม่

เอื้ออำนวย และดัชนีราคาสินค้าเกษตรลดลง 6.1% ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรลดลง 7% หากไม่มีน้ำท่วมในภาคอีสานและภาคใต้ จีดีพีจะขยายตัวได้มากกว่า 4%

นายปรเมธี กล่าวว่า จีดีพีไทยปี 61 ที่คาดว่าจะขยายตัว 3.6-4.6% หรือเฉลี่ย 4.1% นั้น มีปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวของการส่งออก, การใช้จ่ายภาครัฐจะเร่งขึ้น เพราะมีการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ และ พ.ร.บ.เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (พ.ร.บ.อีอีซี) ผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) แล้ว จะช่วยสร้างความมั่นใจให้นักลงทุนมากขึ้น ส่วนการท่องเที่ยวและการส่งออกจะขยายตัวได้ดี แต่ภาคเกษตรยังไม่แน่นอนจากสภาพอากาศ

ด้านนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า จีดีพีปี 60 ที่ขยายตัวได้ 3.9% น่าพอใจ ส่วนปีนี้ถ้าโครงการลงทุน และการใช้จ่ายภาครัฐเป็นไปตามเป้าหมาย น่าจะเกินที่ สศช.คาดการณ์ไว้ แต่สิ่งสำคัญคือต้องสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ สร้างผู้ประกอบการใหม่ ถึงจะเติบโตอย่างยั่งยืน ขณะที่นายธนวรรธน์ พลวิชัย ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กล่าวว่า จีดีพีไตรมาส 4/60 ที่โต 4% จากเดิมที่คาด 4.4-4.8% ไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะการลงทุนภาครัฐติดลบ ส่งผลให้กำลังซื้อของประชาชนแผ่วในช่วงปลายปี อย่างไรก็ตาม ได้ปรับประมาณการเศรษฐกิจไทยปีนี้ใหม่ โดยคาดว่าจะขยายตัว 4.4% จากเดิม 4.2% เป็นอัตราขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ปี และเป็นครั้งแรกในรอบ 6 ปีที่ขยายตัวเกิน 4% เพราะเศรษฐกิจคู่ค้าขยายตัวสูงกว่าที่คาด, การส่งออกและการท่องเที่ยวเติบโตต่อเนื่อง, การลงทุนภาครัฐ 10% จากปีก่อนติดลบ 1.2% ส่งผลให้การลงทุนเอกชนเพิ่มขึ้นตาม

อย่างไรก็ตาม วันเดียวกัน นายสมคิดได้เดินทางไปมอบนโยบายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต่างในต่างประเทศ (ทูตพาณิชย์) ที่กระทรวงพาณิชย์ โดยกล่าวว่า กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเป้าหมายมูลค่าการส่งออกปี 61 ขยายตัว 8% จากปี 60 คิดเป็นมูลค่า 255,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งได้สั่งการว่าอย่าให้พลาดเป้าหมาย โดยทูตพาณิชย์ต้องทำงานหนักมากขึ้น และควรเพิ่มบุคลากรที่ออกไปทำตลาดให้มากขึ้นอย่างสำนักงานทูตพาณิชย์ที่ฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น ให้ฟื้นขึ้นมาใหม่ ไม่เข้าใจว่าใช้สมองส่วนไหนคิดปิดสำนักงาน แล้วไปเปิดที่ยุโรปแทน